

تلاش برای انتقال ارز نیما به بازار ارز توافقی

رئیس بانک مرکزی از فعالیت با ارز توافقی در بازار خبر داد و اظهار کرد: تلاش ما این است که ارز نیما را وارد بازار ارز توافقی کنیم و دیگر خودمان نرخ تعیین نکنیم، بلکه نرخ در بازار تعیین شود. به گزارش ایسنا، محمدرضا فرزین- رئیس بانک مر کزی- در جمعی از تولید کنندگان اظهار کرد: سیاست جدی بانک مرکزی حرکت در مسیر بازار ارز توافقی است. این بازار در اصل بر اساس توافق نرخ خواهد بود و ما نیز بخشی از ارز خود را در آن بازار عرضه خواهیم کرد. تلاش ما این است که نرخ در یک کانال حرکت کند. حدود یک سال است که در زمینه نرخ ارز توافقی فعالیت می‌کنم تا سامانه‌ای برای آن ایجاد شود چرا که سامانه نرخ ارز توافقی در کشور موجود نبود. وی افزود: ارز توافقی باید به صورت یک بازار باشد که در آن حراج صورت گیرد و افراد بتوانند در آن عرضه کنند. اقراها باید در این بازار مشخص باشد و به نوعی همچون بورس شود و در آن عرضه صورت گیرد. طی این یک سال از قوی‌ترین افراد در زمینه ای تی کمک گرفتیم تا این بازار را برای ما طراحی کنند و الان تقریباً به نتیجه رسیده و به‌صورت آزمایشی در آن معاملات انجام می‌شود.

تجارت سناریوهای پیش روی اقتصاد ایران در ۴ سال آینده را بررسی کرد

اثر بازگشت مرد دیوانه

بعید است که مسیرهای فعلی برای فروش نفت محدودتر از زمان فعلی بشود. همه این‌ها در حالی است که دولت در ایران هم تجربه چهار ساله ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ را در اختیار دارد و می‌تواند با برخی ابزارها و سیاست‌ها از سفره و معیشت مردم محافظت کند. به هر حال از آنجایی که انتخاب ترامپ پالس منفی شدن مذاکرات ایران با طرف‌های غربی را مخابره می‌کند ما این سناریوی جدیدی نیست که برای ایران تازگی داشته باشد. این احتمال نیز وجود دارد که دولت و نهادهای تصمیم گیر اقتصادی باز هم به سمت سیاست ارز چند نرخ و برخی اقدامات حمایتی جدید برای تامین کالا‌های اساسی و ملزومات تولید بروند و در صورت بروز دوباره آنچه که جنگ اقتصادی نامیده می‌شود، به سمت برخی سیاست‌های اورژانسی نیز حرکت کنند.

▪ ارزیابی کارشناسی از انتخاب مجدد ترامپ

موسی غنی نژاد اقتصاددان، در رابطه با روی کار آمدن ترامپ و تاثیر آن بر اقتصاد کشور نیز گفت: ترامپ در منازعات انتخاباتی خود بیان کرد که جلوی صادرات نفتی ایران را خواهد گرفت و احتمال می‌رود که این سیاست دنبال شود. همچنین این عوامل به موضوع و عکس‌العمل ایران نسبت به انتخاب ترامپ نیز بستگی دارد. وی تأکید کرد: ترامپ تاجری است اهل معامله و نمی‌توان به حرف‌های گذشته آن نگاه کرد. بعضی از سیاست‌ها غیر قابل متعارف و پیش بینی است. بنابراین اگر سخنان گفته‌شده در راستای اعمال تحریم حداکثری باشد، می‌توان گفت وضعیت اقتصادی کشور بدتر خواهد شد. غنی‌نژاد در پایان

کار شناسان اقتصادی اثر نتایج انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا بر بازارهای دارایی ایران را «موقتی» ارزیابی کردند

صعود قیمت دلار به کریدور هفتم

▪ واکنش دلار با جهش دوهارز تومانی به انتخابات آمریکا

قیمت دلار دیروز با افزایش نزدیک به دو هزار تومانی باز گشایی شد و به کریدور هفتم صعود کرد. پیروزی ترامپ در انتخابات آمریکا انتظارات تورمی را افزایش کرد و قیمت دلار گران شد. قیمت دلار روز چهارشنبه با افزایش نزدیک به دو هزار تومانی در کریدور هفتم باز گشایی شد. در لحظه نگارش این گزارش قیمت دلار در نیمه ابتدایی از کف کریدور هفتم در حال معامله است. در همین حال پیروزی ترامپ در انتخابات آمریکا انتظارات تورمی را افزایش داده و قیمت دلار را با رشد یلکانی به کریدور هفتم کشانده است. کارشناسان اقتصادی در روزهای گذشته نسبت به افزایش قیمت دلار در صورت پیروزی ترامپ در انتخابات آمریکا هشدار داده بودند. با این حال برخی از تحلیلگران اقتصادی این افزایش را موقت و ناشی از هیجانات اولیه رخدادهای سیاسی می‌دانند.

شاخص کل منفی شد؛

واکنش منفی بازار سرمایه به نتایج انتخابات آمریکا

و همچنین فاصله دلار نیما با بازار آزاد است. همانطور که انتظار می‌رفت با انتخاب دونالد ترامپ به عنوان رییس جمهور آمریکا بورس ایران ریخت و تمامی شاخص‌ها دنیروز منفی شدند. شاخص کل بورس که در ساعات پایانی معاملات توانست بخشی از ریزش خود را جبران کند و در نهایت با افت ۰٫۲۵ درصدی در محدوده ۲ میلیون و ۱۷ هزار و ۸۷۳ واحد به کار خود پایان داد. شاخص هموزن نیز با افت ۰٫۴۹ درصدی در محدوده ۶۵۶ هزار و ۴۹۲ واحد به کار خود پایان داد. شاخص کل و هموزن فرابورس نیز با افت‌های ۰٫۲۸ و ۰٫۴۴ درصدی به ترتیب در کانال‌های ۲۰ هزار و ۷۷۴ واحد و ۱۱۴ هزار و

۱۲ میلیارد دلار برای کالاهای اساسی و دارو در نظر گرفته شد

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام کرد: در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ برای کالاهای اساسی و دارو، مبلغ ۱۲ میلیارد دلار در نظر گرفته شده است. به گزارش ایرنا، «سعید حمیدپورمحمدی» در خاتمه جلسه هیات‌دولت در جمع خبرنگاران افزود: بر اساس قوانین پایه‌ای دو موضوع در خصوص ارز مطرح است، نخست اینکه نظام ارزی کشور به سمت ارز تک نرخ و شناور مدیریت شده برود و استثنای قانونی در بودجه سالیانه، نرخ ارز ترجیحی برای کالای اساسی و دارو خواهد بود. وی گفت: بانک مرکزی نیز سیاست‌های خود را بر همین اساس تنظیم کرده و بودجه کل کشور هم بر همین اساس بسته شده است. رئیس سازمان برنامه و بودجه خاطر نشان کرد: برای کالاهای اساسی و دارو در واقع ۱۲ میلیارد دلار در بودجه سال آینده پیش بینی شده است و بر همین اساس عمل خواهد شد. معاون رئیس جمهور گفت: در بودجه سال آینده برای باز پرداخت بدهی دولت به نظام بانکی، ۲۰۰ هزار میلیارد تومان در قالب اوراق بهادار ساز دیده شده که اوراقی جدید است و تنها در اختیار بانک‌ها قرار می‌گیرد و بین آنها مبادله می‌شود. پورمحمدی گفت: حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان هم مربوط به بدهی تامین اجتماعی است ضمن اینکه ساز و کارهایی برای پرداخت بدهی دولت به پیمانکاران دیده شده است.

ترامپ در تبلیغات درباره ایران صحبت می‌کند یعنی نتیجه این انتخابات بر ایران هم اثر دارد. وی تأکید کرد: ادعای ترامپ در ایام تبلیغات درباره ایران این بود که با عربستان وارد مذاکره می‌شویم و یک روزه جنگ اسراییل را به پایان می‌رسانیم و تمام این صحبت‌ها و اظهارات اگر عملی شود تاثیر مثبت بر اقتصاد ایران خواهد گذاشت. اما درباره هریس می‌دانیم که سیاست‌های بایدن را ادامه می‌داد و دیدیم که اقدامی برای بهبود وضعیت منطقه انجام نداد. این کارشناس اقتصادی درباره کاهش محدودیت‌های فروش نفت ایران در دوره دموکرات‌ها و احتمال شدت تحریم‌های نفتی با پیروزی ترامپ گفت: باید توجه داشت که ترامپ در دوره اول ریاست جمهوری خود به وعده‌های خود عمل کرد که یکی از آنها خروج از برجام بود، اما از آن دوره ۸ سال گذشته و ترامپ هم می‌داند که اجرای برخی از اقدامات هزینه بالایی دارد، اما می‌دانیم که ترامپ سیاستی مبنی بر تغییر رژیم را ندارد که به این موضوع ورود کند. البته دیدیم که در این دوره هم در ایام تبلیغات اعلام کرد که دولت بایدن فرصت زیادی را به ایران داده و دولت دموکرات‌ها و جوه ایران را آزاد کردند و دولت جمهوری خواه اجازه آزادسازی و جوه بلوکه شده ایران را نمی‌داد؛ بنابراین انتخابات آمریکا از جوانب مختلف تاثیر گذار خواهد بود و نمایندگان مجلس در این باره رفتار احساسی نداشته باشند. بغزایان با اشاره به واکنش بازار ارز به پیروزی ترامپ ادامه داد: قطعاً در بازار ارز قیمت‌ها تا مدتی افزایشی خواهد بود به این دلیل که نمی‌دانیم تصمیمات ترامپ درباره ایران چه خواهد بود، اما پس از مدتی وضعیت تعیین تکلیف می‌شود و بازار از حالت معلق در می‌آید. وی درباره نرخ دلار در بازار گفت: واقعیت این است که تعیین قیمت دلار در بازار به سیاست‌های بانک مرکزی بستگی دارد و اگر بانک مرکزی بخواهد، می‌تواند در همین شرایط نرخ ارز را ثابت حفظ کند. اما اینکه نرخ دلار نیمایی را دولت افزایش می‌دهد اینکه انتظار داشته باشیم نرخ دلار در بازار آزاد ثابت بماند، بسیار خوش بینانه است. این کارشناس اقتصادی با تأکید بر اینکه این ایام بدترین زمان برای تغییر سیاست‌های ارزی بود، گفت: باید دید تعریف دولت از تک نرخی کردن ارز به چه معناست و باید توجه داشت که نه آقای طیب‌نیا و نه آقای همتی اجرای تک نرخی شدن ارز را تأیید نکردند و به همین دلیل است که تا به امروز بانک مرکزی درباره سیاست تک نرخی شدن ارز به صحبت نکردند چرا که باید در ابتدا تک نرخی شدن ارز را به تصویر بکشند و تعریفی از آن داشته باشند. دولت باید تعریف مشخصی از تک نرخی شدن ارز داشته باشند و مردم بدانند که اگر دلار تک نرخی شدی می‌توانند هر میزان دلار که بخواهند را با یک نرخ واحد تامین کنند بدون ارایه کارت ملی و اجرای محدودیت خاصی. اما اگر دولت بخواهد محدودیتی اعمال کند یعنی بازار آزاد دیگری تشکیل می‌شود.

گفت: وضعیت اقتصادی تعیین کننده شرایط بورس است. اگر وضعیت اقتصاد مطلوب باشد وضعیت بورس قطعاً بهتر خواهد شد اما اگر وضع اقتصاد خوب نباشد نمیتوان انتظار داشت که وضعیت بازار سهام بهبود پیدا کند. بورس ابزار بازار سرمایه‌ای است که برای بخش خصوصی اهمیت دارد، اما به صورت کلی در مجموعه اقتصاد ملی سهم بخش خصوصی واقعی در بورس بالا نیست و بیشتر شرکت‌های لیبر دولتی هستند.

البرت بغزیان، کارشناس اقتصادی نیز در این باره می‌گوید: با پیروزی ترامپ در انتخابات آمریکا قطعاً در بازار ارز قیمت‌ها تا مدتی افزایشی خواهد بود به این دلیل که نمی‌دانیم تصمیمات ترامپ درباره ایران چه خواهد بود اما پس از مدتی وضعیت تعیین تکلیف می‌شود و بازار از حالت معلق در می‌آید. او اظهار داشت: واقعیت این است که تعیین قیمت دلار در بازار به سیاست‌های بانک مرکزی بستگی دارد و اگر بانک مرکزی بخواهد می‌تواند در همین شرایط نرخ ارز را ثابت حفظ کند. اما اینکه نرخ دلار نیمایی را دولت افزایش می‌دهد اینکه انتظار داشته باشیم نرخ دلار در بازار آزاد ثابت بماند، بسیار خوش بینانه است. وی درباره اثرات پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری بر اقتصاد ایران و اظهارات برخی از مسئولان و نمایندگان مجلس مبنی بر اینکه نتایج این انتخابات هیچ اثری بر اقتصاد ایران ندارد، گفت: مسلمان وقتی این انتخابات بر روی اقتصاد جهانی اثر می‌گذارد بر اقتصاد ایران هم اثر گذار خواهد بود و نمایندگان ایران بسیار خوشبین هستند. به هر حال اقتصاد منزی و بسته ایران از گوشه‌ای با صادرات نفت به دنیا وصل می‌شود و همچنین وقتی

پنجشنبه ۱۷ آبان ۱۴۰۳ • ۵۱۴ جمادی‌اول ۱۴۴۴ • شماره ۳۲۳۲

اقتصاد کلان

Th u • 7 N o v . 2 0 2 4 • 8 p a g e

سرمقاله

واکنش اقتصاد ایران به انتخابات آمریکا

ادامه از صفحه یک...مطمناً آن هم بسیار کوتاه‌مدت و مقطعی خواهد بود. بهترین تصمیم ما اعلام بی‌طرفی از انتخاب هر کدام از نامزدهای انتخابات و به‌طور کلی بی‌توجهی به تأثیر نتیجه انتخابات بر اقتصاد ایران بود، در واقع برای ما اصلاً فرقی ندارد که چه کسی رئیس جمهور آمریکا باشد، چرا که ما باید با راهکارها و سیاست‌های داخلی و خارجی خودمان به سمت رشد اقتصادی حرکت کنیم. ترامپ همواره ثابت کرده اهل معامله است و اتفاقاً این بار هم به‌خلاف دوره قبلی ریاست‌جمهوری اش، بارها اعلام کرده است با ایران و کشورهای منطقه به توافق خواهد رسید. مطمئناً با توجه به حجم قابل توجه صادرات نفتی و غیرنفتی ایران احساس می‌کنم اقتصاد ما روند رو به رشدی دارد و بعید می‌دانم ترامپ هم سیاستی به‌جز تعامل با ایران داشته باشد. نوسانات ارزی اخیر خیلی زود فروکش خواهد کرد، بازارهای ما حتی به انتخابات ریاست‌جمهوری ایران هم واکنش نشان داده که بافلاصله بعد از یک هفته همه چیز به حالت قبل برگشته است، ضمن اینکه ترامپ اگر کاری هم قرار بود انجام دهد در همان دوره اول ریاست‌جمهوری خود انجام می‌داد، چه‌بسا که او در آن زمان همه کارهای ممکن را کرده، اما به‌قول خودش باز هم نتوانست اقتصاد ما را با مشکلات شدید و اساسی مواجه کند. ترامپ از دوره قبلی ریاست‌جمهوری و تصمیمات عجیب و غریب خود درس گرفته است و مطمئناً این بار از آن اتفاقات خبری نیست، چرا که او چاره‌ای جز تعامل با ایران و کشورهای منطقه ندارد، ضمن اینکه به‌خوبی می‌داند درگیری و جنگ با ایران و کشورهای مختلف به هیچ عنوان به‌سود او نیست، چون آمریکا مشکلات داخلی فراوانی دارد که باید پدیه آنها رسیدگی کند. مردم باید مراقب باشند در این نوسانات مقطعی، با هیجان وارد بازار نشوند و سرمایه‌سوزی نکنند. متأسفانه در سال‌های اخیر بارها این موضوع دیده شده است که دلان و نوسان‌گیران بازار، مدام در فضای مجازی به شایعه‌پراکنی پرداخته و با ایجاد موج هیجانی در پی جذب سرمایه‌های مردم عادی بودند؛ تا جایی که بسیاری از این افراد هم بدون آگاهی وارد بازار شده و با از دست دادن دارایی‌های خود، سود سرشاری نصیب دلان کرده‌اند.

یادداشت

زبان‌های بازگشت ترامپ به کاخ سفید برای ایران

ادامه از صفحه یک...الحاق شود نیز در دوره ترامپ بوده است. از طرفی در دوره ترامپ بود که سفارت آمریکا از تل آویو به نواحی المقدس منتقل شد که مسئله مهمی بود؛ بنابراین ما با اسرائیل مشکلات زیادی داریم. ترامپ هم تحریم‌های ما را به حد اعلا رساند و عملاً برجام و منافع اقتصادی برجام را برای ما بی اثر کرد.»

بنابر همین دلایل بازگشت ترامپ به کاخ سفید می‌تواند روابط ما با کشورها و کشورهای غربی را وارد نوسانات منفی گسترده‌تر کند، مگر اینکه در این دوره، هم ایران شیوه خود را تغییر بدهد و هم ترامپ رفتارش را اصلاح کند. مثلاً اکنون ترامپ گفته است که من در یک هفته بحران خاورمیانه را به پایان می‌رسانم که این تقریباً حرف بی‌معنایی است و بیشتر ژست انتخاباتی به خود می‌گیرد،

ترامپ چندان قابل پیش بینی نیست، بنابراین در صورت بازگشت ترامپ به قدرت قطعاً به زبان ما خواهد بود.

باید توجه داشت و پوتین از جهت فکری بسیار به هم نزدیک هستند و هر دو نیز محافظه کار محسوب می‌شوند و هم چنین دیدارها و تماس‌هایی در دور قبل ترامپ میان او و پوتین شکل گرفت و به نوعی می‌توان گفت آمریکا‌یی‌هایی که نماینده آنان ترامپ محسوب می‌شود، معتقد هستند که کمک‌های سخاوتمندانه بایدن به او کرانین بیهوده بوده چرا که او کرانین جزو اروپااست و این اروپایی‌ها که نگران پیروزی پوتین هستند باید به او کرانین کمک می‌کردند و اساساً چرا آمریکا باید در این مسأله دخالت کنند.

ترامپ در دور قبل هم نشان داد که ضد اتحادیه اروپا، ضد ناتو و ضد هر نوع اتحادیه است و حتی توافق نامه پاریس را نیز رد کرد و این نشان دهنده این است که اساساً با فضای بین المللی هیچ انس و علاقه‌ای ندارد و این روند را قطعاً در صورت انتخاب مجدد نیز اعمال خواهد کرد و روابطش با اتحادیه اروپا نیز بیشتر از قبل بهم خواهد ریخت و ممکن است در ترکیب ناتو نیز تغییراتی رخ بدهد. همچنین، اینکه ترامپ می‌گوید من مشکل خاورمیانه را در یک هفته حل می‌کنم یک بولف سیاسی و انتخاباتی است چرا که مشکل از این حرف‌ها گذشته است. البته باید توجه داشت که نتایج‌ها نیز از جهت فکری با توجه به اینکه راست افراطی است به ترامپ نزدیک‌تر است.»

باید توجه داشت که با همه فشارهای موجود فعلی ایران همچنان در حال فروش نفت است. ما اکنون روزانه یک میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه نفت به صورت روزانه صادر می‌کنیم و این امتیازی بود که بایدن به خاطر کنترل قیمت بنزین در آمریکا به ایران داد و با این روش مصرف چین که ۴۰ درصد نفت خود را از خاورمیانه تامین می‌شود، نیز کنترل شود. با همین دلیل نیز بود که صادرات نفت توسط ایران انجام می‌شد و حتی بایدن امیدوار بود با این میزان صادرات، ایران به دنبال سلا‌های هسته‌ای نرود، اما متأسفانه ما در دوران جو بایدن بسیار کوتاهی کردیم و می‌توانستیم در این دوره به یک توافقی برسیم، اما در نهایت زیر فشار تندروهای داخلی، این فرصت را از دست دادیم.